

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 9Pc/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7624201061
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Semanová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7624201061.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Stanislava Semanová, v právnej veci povinnej osoby A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX XXX/X, C. proti osobe oprávnenej na výživné D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, E. D. F., o zrušenie výživného, takto

rozhodol:

Zrušuje vyživovaciu povinnosť A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X. XXXX XXX/1, C. voči dcére D. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, E. D. F. určenú uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 7Pc/22/2023 zo dňa 21.11.2023, a to dňom 08.01.2024.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom podaným na Okresnom súde Spišská Nová Ves dňa 06.03.2024 domáhal zrušenia jeho vyživovacej povinnosti voči dcére D. B., a to ku dňu 08.01.2024. V návrhu uviedol, že jeho dcéra je od 08.01.2024 zamestnaná. V čase posledného rozhodovania o výživnom dcéra študovala na vysokej škole. Štúdium ukončila zo študijných dôvodov, ktoré ňou neboli splnené pre ďalšie pokračovanie v štúdiu.

2. Dcéra navrhovateľa sa k návrhu vyjadrila písomným podaním doručeným súdu dňa 20.03.2024. Vo vyjadrení uviedla, súhlasí so zrušením vyživovacej povinnosti, ale nie tak ako požaduje navrhovateľ. Rozhodnutie o ukončení štúdia bolo vystavené dňa 20.02.2024 a ešte nie je právoplatné. Posledné výživné bolo uhradené za mesiac 12/2023. V januári 2024 sa zamestnala.

3. Súd vykonal dokazovanie, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 7Pc/22/2023 zo dňa 21.11.2023, rozhodnutím Agronomickej fakulty Mendelovej univerzity v Brne zo dňa 20.02.2024, odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni, príkazom na úhradu zo dňa 29.02.2024 a zistil nasledovné:

4. Na základe návrhu oprávnenej dcéry navrhovateľa o zvýšenie výživného zo strany povinného podaným dňa 05.09.2023, Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením sp. zn. 7Pc/22/2023 zo dňa 21.11.2023 schválil zmier účastníkov, podľa ktorého sa otec zaviazal prispievať na výživu dcéry výživným vo výške 190,- Eur mesačne počnúc od 05.09.2023. Dĺžné výživné za obdobie od 05.09.2023 do 01.12.2023 v sume 56,70 Eur sa otec zaviazal zaplatiť dcére do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu.

5. Rozhodnutím Agronomickej fakulty Mendelovej univerzity v Brne zo dňa 20.02.2024 bolo určené, že študentka D. B. nespĺnila pri štúdiu bakalárskeho študijného programu Zootechnika požiadavky vyplývajúce zo študijného programu. Dňom ukončenia štúdia je deň nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. Z odpovede na lustráciu v registri Sociálnej poisťovne bolo zistené, že oprávnená D. B. je zamestnaná od 08.01.2024.

7. Z navrhovateľom predloženého príkazu na úhradu bolo zistené, že dňa 29.02.2024 v prospech oprávnenej uhradil sumu 43,- Eur ako nedoplatok na výživnom za 7 dní mesiaca január 2024.

8. Navrhovateľ vo svojej výpovedi poukázal na to, že jeho dcéra sa zamestnala už v mesiaci december 2023, avšak len na základe dohody o vykonaní práce. Od januára 2024 je zamestnaná na trvalý pracovný pomer, čo mu sama potvrdila.

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

12. Podľa § 231 Civilného sporového poriadku, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

13. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona je štúdium, ktoré sa uskutočňuje na vysokej škole dennou formou.

14. Podľa § 4 ods. 3 veta druhá zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa odseku 1 písm. b) sa študentovi vysokej školy začína odo dňa zápisu na vysokoškolské štúdium prvého stupňa alebo na vysokoškolské štúdium druhého stupňa a trvá do skončenia štúdia.

15. Podľa § 66 ods. 1 písm. c) zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, okrem riadneho skončenia štúdia sa štúdium skončí vylúčením zo štúdia pre nesplnenie požiadaviek, ktoré vyplývajú zo študijného programu a zo študijného poriadku vysokej školy.

16. Podľa § 66 ods. 2 písm. c) zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, dňom skončenia štúdia je podľa odseku 1 písm. c) a d) deň, keď rozhodnutie o vylúčení zo štúdia nadobudlo právoplatnosť.

17. Prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov, ktorá trvá až do doby, kým dieťa nenadobudne schopnosť samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov, uspokojovať všetky životné náklady. Vyžaduje sa, aby sa jednalo o trvalý stav, ojedinelý príjem nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť.

18. Predmetom tohto konania je zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa k dcére, pričom navrhovateľ žiadal zrušiť vyživovaciu povinnosť dňom 08.01.2024. Oprávnená súhlasila so zrušením vyživovacej povinnosti jej otca avšak nie k uvedenému dňu poukazujúc na to, že k tomuto dňu nebolo ukončené jej štúdium na vysokej škole, keďže toto končí až právoplatnosťou rozhodnutia vysokej školy zo dňa 20.02.2024.

19. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom, ako už bolo uvedené, je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy takýto právny stav nastane, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory patrí na strane dieťaťa jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby,

majetkové pomery a pod. Rodičia sú pritom povinní starať sa o svoje deti, ktoré študujú dennou formou na strednej, či vysokej škole, alebo či ide o deti, ktoré sa o seba nedokážu starať z dôvodu vážnej choroby alebo telesného hendikepu.

20. Vzhľadom na uvedený zistený skutkový stav v danej veci a citovaných právnu úpravu súd dospel k záveru, že návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti otca k dcére je dôvodný. Je nesporné, že oprávnená ukončila štúdium na vysokej škole a taktiež je nesporné, že od 08.01.2024 je zamestnaná v riadnom pracovnom pomere. V konaní bolo sporné, ku ktorému dňu nadobudla dcéra navrhovateľa schopnosť sama sa živiť.

21. Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona o prídavku na dieťa, sústavná príprava dieťaťa na povolanie v prípade vysokoškolského štúdia trvá do obdobia absolvovania štúdia podľa príslušného študijného programu. Je nepochybné, že vysokoškolské štúdium oprávnenej v tomto konaní bolo ukončené rozhodnutím vysokej školy zo dňa 20.02.2024, ktoré v deň podania návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti ešte nemohlo byť právoplatné, pričom za deň ukončenia štúdia je potrebné považovať deň právoplatnosti tohto rozhodnutia. V danom prípade je však nepochybné, že sa nejedná o riadne ukončenie štúdia vysokej školy, ale o ukončenie štúdia z dôvodu nesplnenia podmienok študijného programu. Tiež je zrejmé, že dcéra navrhovateľa, ako oprávnená o ďalšie štúdium už nemala záujem, o čom svedčí skutočnosť, že sa zamestnala v riadnom pracovnom pomere.

22. Zánik vyživovacej povinnosti nastane vtedy, keď je dieťa schopné sa samo živiť. Jediným kritériom zániku vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je teda schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť, to znamená, že pokiaľ dieťa takúto schopnosť nadobudlo, vyživovacia povinnosť rodičov zaniká. Oprávnená je od 08.01.2024 zamestnaná, má príjem z pracovného pomeru a teda nadobudla uvedeným dňom schopnosť sama sa živiť.

23. Pre zmenu alebo zrušenie rozhodnutia o vyživovacej povinnosti voči plnoletému sa vyžaduje aktivita (ide výlučne o návrhové konanie) zo strany oprávnenej resp. povinnej osoby. Zákon o rodine výslovne neuvádza, že výživné je možné zrušiť len od podania návrhu. Preto je potrebné vychádzať zo všeobecného predpisu, a to § 231 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky, možno zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je teda prípustná od času, kedy nastala podstatná zmena pomerov.

24. Súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS 473/2012 zo dňa 18.09.2012, podľa ktorého ustanovenie § 163 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vymedzuje okamih, od ktorého pri absencii osobitnej právnej úpravy možno zmeniť rozhodnutie súdu v dôsledku zmeny pomerov. Výklad § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 zákona o rodine pripúšťa aj takú interpretačnú alternatívu, že § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 zákona o rodine neobsahujú osobitnú úpravu doby, na ktorú možno uplatniť zmenu pôvodného rozhodnutia v prípade, ak sa navrhuje zrušenie, prípadne zníženie vyživovacej povinnosti. Rovnaký záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 1146/07 zo dňa 07.06.2007.

25. Podľa rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26CoP/17/2020 zo dňa 29.04.2020, z dikcie ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine v spojení s ustanovením § 157 Civilného mimosporového poriadku vyplýva, že k zmene súdneho rozhodnutia o výživnom je treba pristúpiť (na rozdiel od určenia výživného, ktoré možno priznať len odo dňa začatia konania, ak nejde o výživné na maloleté dieťa) vždy od okamihu, kedy sa zmenili pomery. Odvolací súd na základe uvedeného zastáva názor, že pre zrušenie . Odo dňa začatia súdneho konania je možno priznať len právo na výživné, čo vyplýva z ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Toto ustanovenie neupravuje situáciu, ak predmetom konania je zrušenie vyživovacej povinnosti.

26. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že od 08.01.2024 dcéra navrhovateľa bola schopná sama sa živiť a preto zrušil vyživovacia povinnosť navrhovateľa k jeho dcére týmto dňom.

27. Podľa § 57 Civilného mimosporového poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

28. Súd o trovách konania nerozhodol v súlade s citovaným ustanovením, keďže ani jeden z účastníkov konania nepodal návrh na rozhodnutie o náhrade trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.